

УКРАЇНА

(19) UA (11) 35895 (13) A

(51) 6 E01F5/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІДвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) ВОДОПРОПУСКНА СПОРУДА ПІД НАСИПОМ

(21) 99020614

(22) 03.02.1999

(24) 16.04.2001

(33) UA

(46) 16.04.2001, Бюл. № 3, 2001 р.

(72) Абрамов Володимир Миколайович

(73) Український державний науково-дослідний та
проектно-конструкторський інститут гірничої геоло-
гії, геомеханіки та маркшейдерської справи

(57) Водопропускна споруда під насипом, що складається з гнучкого напівкруглого склепіння та жорстких фундаментних блоків, яка **відрізняється** тим, що обладнана гнучкими полотнищами, які розташовані ззовні біля бічних стінок гнучкого склепіння симетрично його вертикальній осі й які прикріплені нижнім кінцем до фундаментних блоків і верхнім кінцем до склепіння вище зони витрошування стінок, а між полотнищами і стінками склепіння розміщено малостискуваний матеріал.

Винахід належить до будівництва водопропускних споруд на залізницях і автомобільних шляхах, переважно на підроблюваних територіях.

Відомі шляхові водопропускні споруди з бетону, залізобетону та гофрованого металу [1].

Труби з бетону та залізобетону масивні та трудомісткі у виготовленні. Круглі металеві гофровані труби недовговічні на агресивних водоструменях.

Відома водопропускна споруда, що містить гнучке металеве гофроване склепіння у формі півкола та залізобетонні опорні елементи [2] (прототип).

Вада такої споруди полягає в низькій несучій здібності та надійності роботи. Під дією вертикального тиску від ваги ґрунту насипу та інших навантажень верхня частина гнучкого склепіння прогинається, а бічні стінки витрошуються (с. 471 кн. [3]), особливо на підвалинах, що деформуються гірничими виробками, коли зменшується модуль деформації ґрунту [4], а отже зменшується й більший опір ґрунту й бічний опір ґрунту, що підтримує склепіння.

Завдання винаходу - підвищення несучої здібності та надійності роботи споруди за рахунок обмеження поперечних деформацій гнучкого склепіння.

Результат досягається тим, що водопропускна споруда під насипом, яка складається з гнучкого напівкруглого склепіння та жорстких фундаментних блоків, обладнана гнучкими полотнищами, які розташовані зовні коло бічних стінок гнучкого склепіння симетрично відносно його вертикальної осі й які прикріплені нижнім кінцем до фундаментних блоків і верхнім кінцем до склепіння вище зони

витрошування стінок, а між полотнищами і стінками розміщено малостискуваний матеріал.

На фіг. 1 зображена пропонована споруда, поперечний розріз; на фіг. 2 - схема її роботи.

Водопропускна споруда складається з гнучкого напівкруглого металевго склепіння 1, жорстких бетонних чи залізобетонних фундаментних блоків 2. Споруда містить гнучкі полотнища 3 і розміщений між полотнищами 3 і стінками склепіння 1 малостискуваний матеріал 4. Розташована споруда в насипу 5 на підвалинах 6.

Працює споруда таким чином (див. фіг. 2).

Під дією вертикального тиску q бічні стінки гнучкого напівкруглого склепіння 1 під час слабкого бічного опору ґрунту витрошуються.

Малостискуваний матеріал 4 тисне на полотнище 3 і розтягає його. Від розтягання N полотнища 3 виникає радіальний тиск q' , що заважає подальшому витрошуванню бічних стінок гнучкого склепіння 1. При цьому несуча здатність та надійність його роботи підвищуються.

Виконують споруду в такій послідовності.

На підвалинах 6 установлюють бетонні чи залізобетонні фундаментні блоки 2. Монтують напівкругле склепіння 1 із гофрованого металу та прикріплюють його опорні кінці до фундаментних блоків 2, розміщують гнучкі полотнища 3 з геотекстилю ззовні коло бічних стінок склепіння 1 симетрично відносно його вертикальній осі та прикріплюють полотнища 3 нижнім кінцем до фундаментних блоків 2. Між полотнищами 3 і стінками склепіння 1 розміщують малостискуваний матеріал 4, наприклад, пісок у мішках, й одночасно відсипають з ущільненням ґрунтовий насип. Після відсипання насипу 5 до рівня верхньої межі зони витрошування бічних стінок склепіння (що визначається кутом

(19) UA (11) 35895 (13) A

приблизно 45° від вертикальної осі) верхній кінець полотнища 3 прикріплюють з натягом (щоб вибрати слабке місце) до склепіння 1 вище зазначеної зони витрошування його стінок. Потім відсіпають звичайним способом решту частину насипу 5.

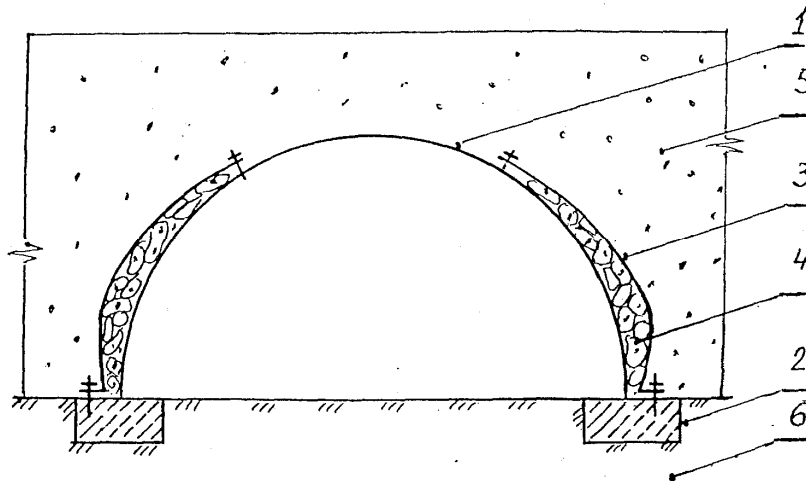
Джерела інформації

1. Водопропускные трубы под насыпью / Под ред О.А. Янковского. - М.: Транспорт, 1982. - 232 с.

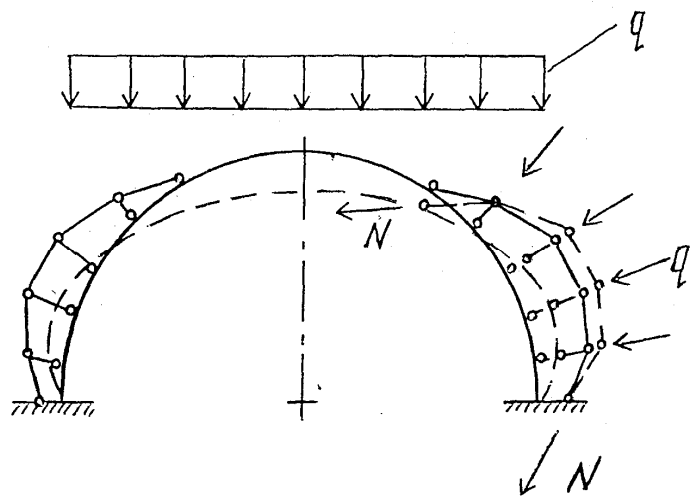
2. Патент ФРГ № 1953788, кл. E01F5/00, 1973 г. (прототип).

3. Мосты и тоннели / Под ред. С.А. Попова. - М.: Транспорт, 1977.

4. Клепиков С.Н., Машкин А.В. Проблемы механики грунтов на подрабатываемых территориях // Основания, фундаменты и механика грунтов. - 1984. - № 1.

Фіг. 1

Фіг. 2

ДП "Український інститут промислової власності" (Укрпатент)
Україна, 01133, Київ-133, бульв. Лесі Українки, 26
(044) 295-81-42, 295-61-97

Підписано до друку _____ 2001 р. Формат 60x84 1/8.
Обсяг _____ обл.-вид. арк. Тираж 50 прим. Зам. _____

УкрІНТЕІ, 03680, Київ-39 МСП, вул. Горького, 180.
(044) 268-25-22